

КРАТЪК АНАЛИЗ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА КЪМ ЯНУАРИ 2021 г.

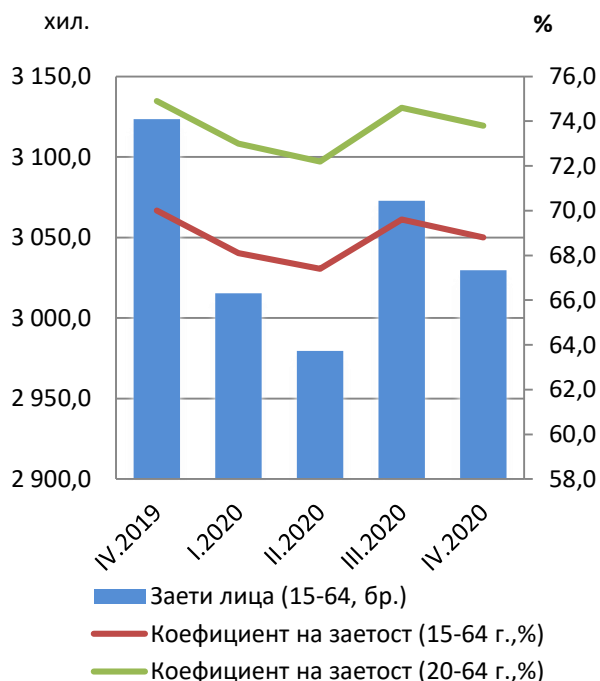
По данни от Наблюдението на работната сила, провеждано от Националния статистически институт, през четвъртото тримесечие на 2020 г. на годишна база заетостта намалява в сравнение със същия период на 2019 г., а безработицата се увеличава. Според данните на Агенцията по заетостта регистрираните в бюрата по труда безработни през месец януари 2021 г. отчитат увеличение на годишна и месечна база. Съществено влияние на динамиката на регистрираната безработица оказва въведеното на 13 март 2020 г. извънредно положение и предприетите от правителството мерки за ограничаване на разпространението на коронавируса в страната.

Заетост

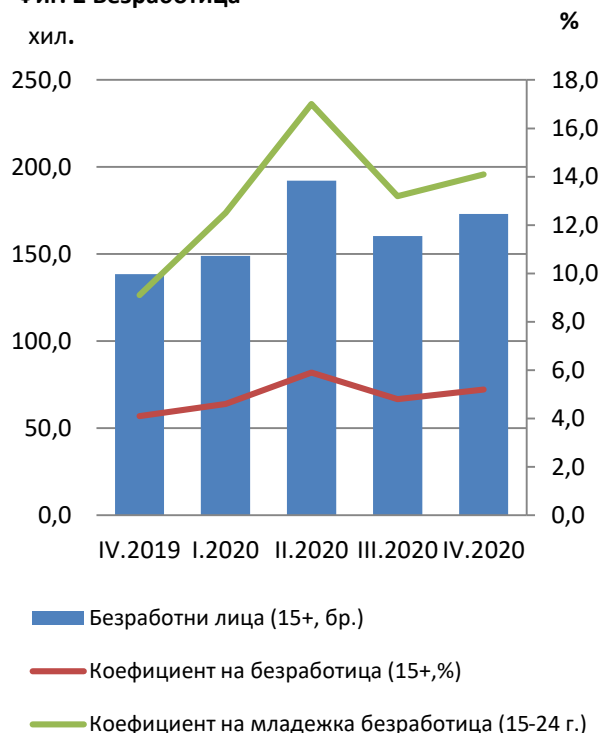
През четвъртото тримесечие на 2020 г. **заетите** на възраст 15 и повече навършени години, по данни на **Националния статистически институт (НСИ)**, намаляват с 95.8 хил. в сравнение с четвъртото тримесечие 2019 г. Броят им е 3126.9 хил., а спрямо третото тримесечие на 2020 г. се отчита намаление от 46.3 хил.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15-64 г. е 68.8%, като в сравнение с четвъртото тримесечие на 2019 г. намалява с 1.2 процентни пункта (п.п.). Коефициентът на заетост за възрастовата група 20-64 г. е 73.8% - с 1.1 п.п. по-нисък спрямо същия период на 2019 г. Сред икономическите дейности с най-голямо увеличение в броя на заетите на възраст 15 и повече навършени години през четвъртото тримесечие на 2020 г. спрямо същия период на предходната година са „Професионални дейности и научни изследвания“ (с 11.8 хил.), „Строителство“ (с 10.8 хил.) и „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ (с 3.5 хил.), а икономическите дейности, в които се наблюдава най-голямо намаление в броя на заетите са „Хотелиерство и ресторантьорство“ (с 38.2 хил.), „Преработваща промишленост“ (със 17.2 хил.) и „Образование“ (с 16.9 хил.).

Фиг. 1 Заетост

Фиг. 2 Безработица

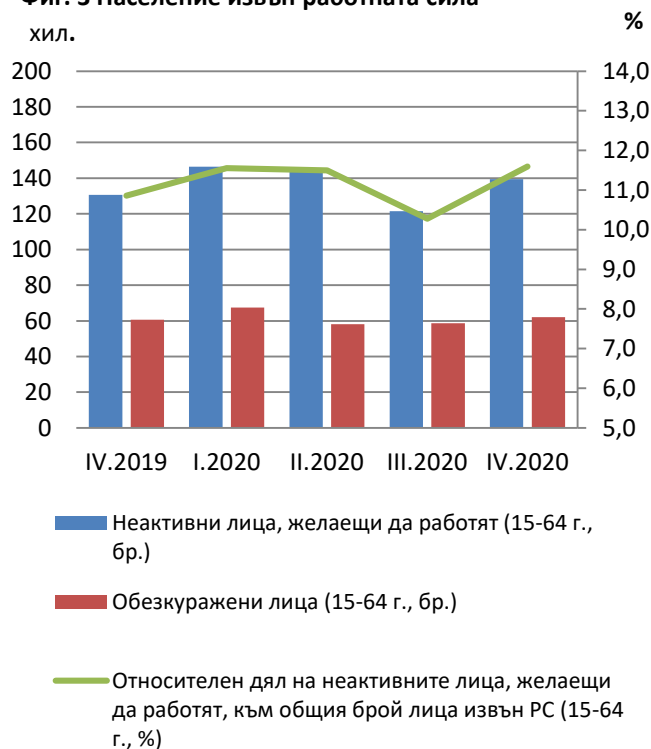
Безработица

Броят на безработните се увеличава с 34.6 хил. спрямо четвъртото тримесечие на 2019 г. и достига 173.1 хил., а в сравнение с третото тримесечие на 2020 г. се наблюдава увеличение от 12.7 хил. лица.

Коефициентът на безработица през четвъртото тримесечие на 2020 г. е 5.2%, с 1.1 п.п. по-висок спрямо на същия период на 2019 г.

През разглеждания период коефициентът на младежка безработица (15-24 г.) се увеличава с 5 п.п. до 14.1%, а коефициентът на продължителна безработица нараства с 0.4 п.п. до 2.6%. Коефициентът на безработица за възрастовата група 15-29 също отчита увеличение от 2.6 п.п. до 9.3%. През разглеждания период на годишна база се наблюдава увеличение в броя на безработните младежи (15-29 г.) – с 9.3 хил., както и в броя на продължително безработните лица – с 11.6 хил.

Фиг. 3 Население извън работната сила

Лица извън работната сила

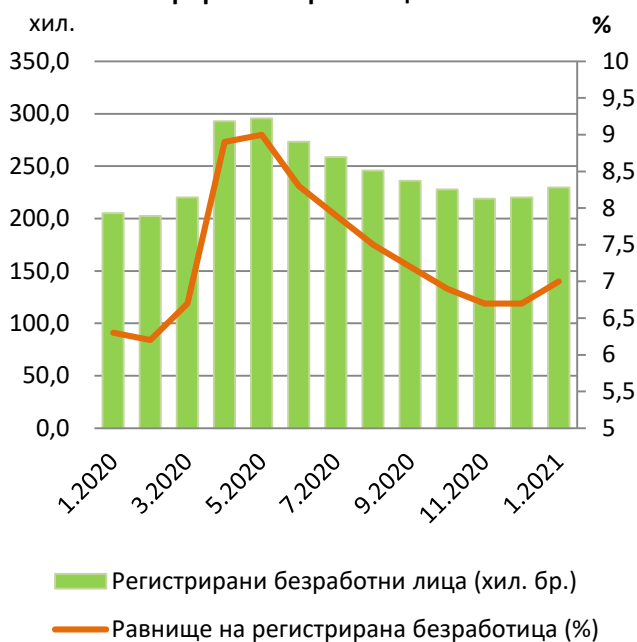
През четвъртото тримесечие на 2020 г. на годишна база се запазва тенденцията и при населението извън работната сила (РС).

Неактивните лица, желаещи да работят, на възраст 15-64 г., са 139.4 хил., като в сравнение с четвъртото тримесечие на 2019 г. броят им нараства с 8.7 хил. лица.

През разглеждания период **обезкуражените лица** на възраст 15-64 г. са 62.1 хил., като на годишна база броят им нараства с 1.5 хил. (2.5%).

През четвъртото тримесечие на 2020 г. относителният дял на неактивните лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят, към общият брой лица извън работната сила (15-64 г.) отбелязва минимално увеличение на годишна база с 0.7 п.п до 11.6%.

Фиг. 4 Регистрирана безработица

Регистрирана безработица

По данни на **Агенция по заетостта (АЗ)** през януари 2021 г. регистрираните в бюрата по труда безработни лица нарастват на годишна база като в края на месеца броят им е 229 750. В сравнение с месец януари 2020 г. те се увеличават с 24 426 лица, а спрямо предходния месец техният брой нараства с 9 458 лица.

Равнището на регистрирана безработица нараства с 0.7 п.п. спрямо януари 2020 г. и достига до 7% през януари 2021 г., а в сравнение с декември 2020 г. стойността на показателя нараства с 0.3 п.п.

В 10 **области** равнището на регистрирана безработица е по-ниско от общото за страната, като най-ниско е в областите: София-град (3%), Габрово (5.4%), Стара Загора (5.4%) и Перник (5.5%), а най-високо в областите: Видин (14.3%), Монтана (12.1%), Враца (11.6%), Шумен (11.3%) и Силистра (11.2%).

По данни на **Националния осигурителен институт (НОИ)** през м. ноември 2020 г. броят на регистрираните **безработни лица с право на парично обезщетение за безработица** е 100 570 или 46% от всички регистрирани безработни. В сравнение със същия период на 2019 г. се наблюдава увеличение от над 31 хил. лица.

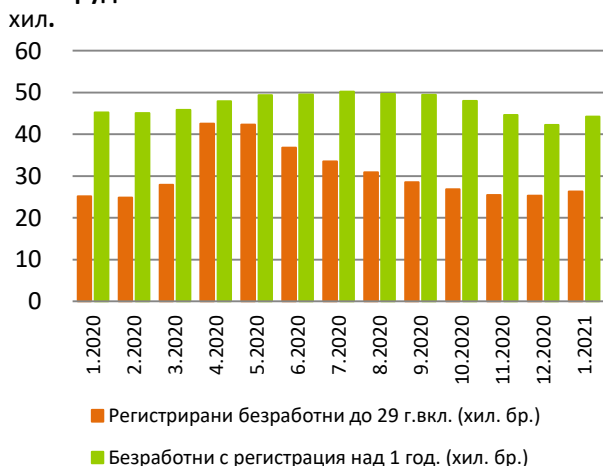
Фиг. 5 Регистрирани безработни лица с право на

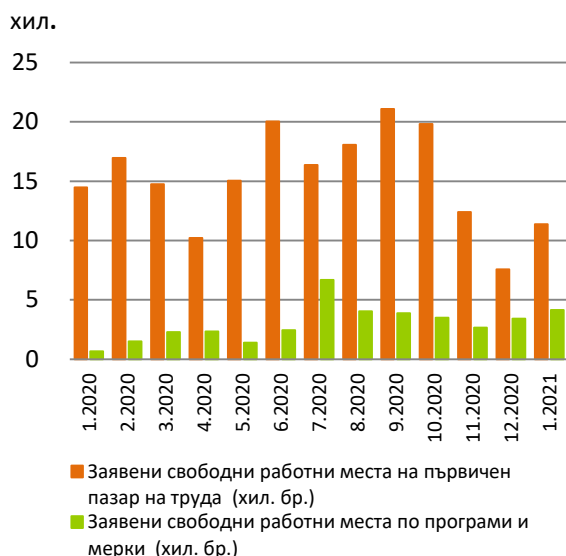
Неравнопоставени групи на пазара на труда

През януари 2021 г. безработните следните наблюдавани групи в неравностойно положение на пазара на труда нарастват на годишна база: младежи до 24 г. (със 7.5% до 10 489 лица); младежи до 29 г. (с 4.4% до 26 283 лица); лица без квалификация (с 9.8% до 117 098); лица с основно и по-ниско образование (с 2.8% до 88 051), лица над 50 г. (с 8% до 90 380) и безработните лица с увреждания (с 3.4% до 12 554). През м. януари 2021 г. се наблюдава намаление на броя на продължително безработните лица (с 2.3% до 44 215).

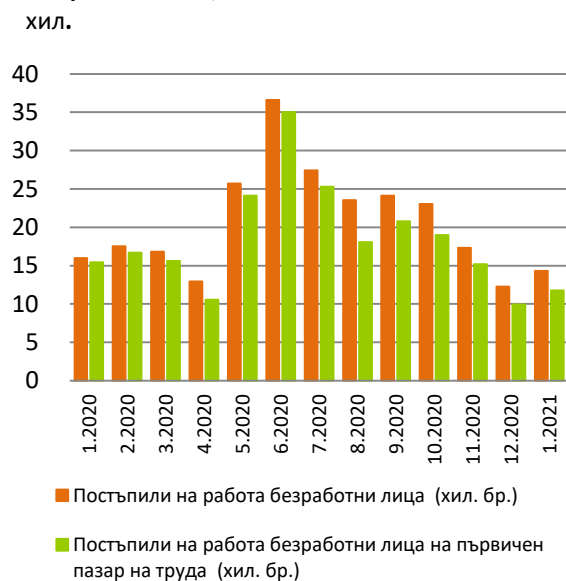
Фиг. 6 Неравнопоставени групи на пазара на труда

Фиг. 7 Заявени свободни работни места в АЗ

Фиг. 8 Постъпили на работа безработни лица

Работни места и постъпили на работа лица

Заявените работни места на първичния пазар на труда през януари са 11 378. Най-голям дял свободни работни места в реалната икономика са заявени в преработващата промишленост (34.0%), следват държавното управление (12.6%), търговията, ремонтът на автомобили и мотоциклети (10.4%), административните и спомагателните дейности (8.8%), строителството (4.8%) и образованието (4.8%).

По данни на АЗ през януари 2021 г. на работа са постъпили общо 14 305 безработни, повечето от които (11 791 лица) са започнали работа на първичния пазар на труда. Общо през 2020 г. броят на постъпилите на работа лица е 253 384, по-голямата част от които (225 761 лица) са започнали работа на първичния пазар на труда. През месеца работа на субсидирани работни места са започнали 2 514 безработни лица от рисковите групи са били назначени на субсидирани работни места през януари – 69 по програми и мерки за заетост и 2 445 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

Според данните на АЗ през януари най-много започнали работа се отчитат в сектора на преработващата промишленост – 23.8%, следвани от търговията – с 17.6%, държавното управление – 7.2%, строителството – 5.5% и др.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	IV тр. 2019	IV тр. 2020
Заети по данни на НСИ (Наблюдение на работната сила)													
Население 15 - 64 г.	бр.хил.	5 079,1	5 009,9	4 923,6	4 859,2	4 795,6	4 726,6	4 658,8	4 595,2	4 531,1	4 474,1	4 462,0	4 413,7
Коефициент на икономическа активност 15 - 64 г.	%	66,7	65,9	67,1	68,4	69,0	69,3	68,7	71,3	71,5	73,2	73,0	72,7
Заети лица на 15 и повече навършени години	бр. хил.	3 075,3	2 965,2	2 934,0	2 934,9	2 981,4	3 031,9	3 016,8	3 150,3	3 152,7	3 233,1	3 222,7	3 126,9
Заети лица на 15-64 г.	бр. хил.	3 037,0	2 927,5	2 894,9	2 889,4	2 927,4	2 973,5	2 954,3	3 073,4	3 068,9	3 136,3	3 123,5	3 029,7
Заети младежи на 15-24 г.	бр. хил.	219,1	190,2	178,3	164,5	152,7	143,2	133,4	148,6	130,3	134,6	137,0	122,3
Заети младежи на 15-29 г.	бр. хил.	549,3	502,2	488,6	463,4	464,9	465,9	440,3	464,5	434,0	432,5	419,9	383,2
Коефициент на заетост (15-64 г.)	%	59,8	58,4	58,8	59,5	61,0	62,9	63,4	66,9	67,7	70,1	70,0	68,8
Коефициент на заетост (20-64 г.)	%	64,7	62,9	63,0	63,5	65,1	67,1	67,7	71,3	72,4	75,0	74,9	73,8
Коефициент на младежка заетост (15-24 г.)	%	24,3	22,1	21,9	21,2	20,7	20,3	19,8	22,9	20,7	21,8	22,2	19,9
Коефициент на младежка заетост (15-29 г.)	%	39,4	37,2	37,5	36,7	38,0	39,2	38,3	42,0	40,8	42,1	41,3	39,0
Безработни по данни на НСИ (НРС)													
Безработни лица - общо	бр. хил.	352,3	376,2	410,3	436,3	384,5	305,1	247,2	206,9	173,3	142,8	138,5	173,1
Безработни младежи (15-24 г.)	бр. хил.	61,5	63,5	69,7	65,1	47,6	39,6	27,7	22,1	18,9	13,1	13,7	20,1
Безработни младежи (15-29 г.)	бр. хил.	109,5	118,5	128,5	128,9	100,1	78,4	61,4	51	39,1	31,9	30,0	39,3
Брой продължително безработни (над 1 г.)	бр. хил.	162,7	210,0	226,6	250,3	232,5	187,0	146,1	113,8	101,6	81,0	73,5	85,1
Коефициент на безработица	%	10,3	11,3	12,3	12,9	11,4	9,1	7,6	6,2	5,2	4,2	4,1	5,2
Коефициент на младежка безработица (15-24 г.)	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	9,1	14,1
Коефициент на младежка безработица (15-29 г.)	%	16,6	19,1	20,8	21,8	17,7	14,4	12,2	9,9	8,3	6,9	6,7	9,3
Коефициент на продължителна безработица (над 1 г.)	%	4,7	6,3	6,8	7,4	6,9	5,6	4,5	3,4	3,1	2,4	2,2	2,6
Лица извън работната сила по данни на НСИ (НРС)													
Неактивни лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	1 691,8	1 707,6	1 619,7	1 536,5	1 486,9	1 450,6	1 459,2	1 317,7	1 291,4	1 197,7	1 203,7	1 202,8
Неактивни лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят	бр. хил.	316,6	324,0	309,7	299,7	274,1	251,7	235,5	184,5	160,9	122,3	130,7	139,4
Обезкуражени лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	220,7	233,5	225,6	206,5	188,7	170,0	163,4	112,2	81,4	61,7	60,6	62,1
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	1,2020	1,2021
Безработни по данни на Агенция по заетостта													
Безработни регистрирани в бюрата по труда	бр.	350 944	332 601	364 537	371 380	366 470	330 816	284 707	236 752	202 994	185 266	205 324	229 750
Равнище на регистрирана безработица	%	9,5	10,1	11,1	11,3	11,2	10,1	8,7	7,2	6,2	5,6	6,3	7,0
Регистрирани безработни младежи до 24 г.	бр.	30 168	29 797	35 839	35 286	28 745	21 578	14 736	12 920	10 023	9 231	9 759	10 489
Регистрирани безработни младежи до 29 г.	бр.	63 500	63 690	74 779	74 720	64 122	51 680	37 998	33 600	26 785	23 998	25 185	26 283
Безработни лица с регистрация в бюрата по труда над 1 г.	бр.	110 848	118 135	118 832	122 738	138 473	146 010	118 278	87 706	65 074	47 871	45 235	44 215
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	11,2019	11,2020
Безработни по данни на НОИ													
Регистрирани безработни лица с право на парично обезщетение за безработица	бр.	136 755	106 580	117 688	116 525	100 806	90 192	87 837	79 207	72 743	62 921	69 249	100 570
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	12,2019	12,2020
Безработица по данни на Евростат *													
Равнище на безработица средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020 г.)	%	9,6	9,7	10,5	10,9	10,2	9,4	8,6	7,6	6,8	6,3	6,5	7,5
Равнище на безработица за България	%	10,2	11,3	12,3	13,0	11,4	9,2	7,6	6,2	5,2	4,2	4,2	4,8
Равнище на младежка безработица (15-24г.) средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020г.)	%	21,4	21,8	23,3	23,8	22,2	20,4	18,7	16,8	15,2	14,4	14,8	17,8
Равнище на младежка безработица (15-24г.) за България	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	9,3	14,0

*Данните са сезонно изгладени.